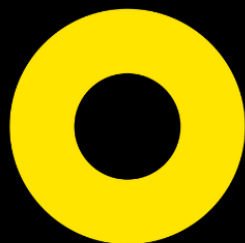

POLITISK GRUNNPOSISJON

Forum for
utvikling
og miljø

Dette mener ForUM om:

KLIMA

ForUMs grunnposisjoner er organisasjonens grunnleggende politiske posisjon på våre strategiske satsningsområder i ForUMs gjeldende strategi. Politiske innspill og utspill skal være i tråd med gjeldende grunnposisjoner på våre tema. Grunnposisjonene utarbeides i samarbeid med ForUMs medlemmer i arbeidsgruppene, og behandles av ForUMs styre.

Behandlet av ForUMs styre 05.06.2024

GRUNNPOSISJON: KLIMA

Strategisk mål fra ForUMs strategi 2021-2025:

Norge er i full gang med å bli et lavutslippsland, som tar sin rettferdige andel av innsatsen for å oppnå målene i Parisavtalen og er et foregangsland på nasjonale og internasjonale utslippskutt. Mål og forpliktelser er reflektert på tvers av sektorer.

Norge er i dag langt ifra å nå målet om å halvere utslippene fra 1990-nivå innen 2030. Norge har kun få år på å redusere klimagassutslippene tilstrekkelig dersom målet om 55 prosent kutt innen 2030, skal nås. For at temperaturøkningen ikke skal overstige 1.5 grader, må Norge ta sin del av ansvaret og gjennomføre storskala utslippskutt. Det haster å gjennomføre ambisiøse klimatiltak som reduserer utslipp i tråd med nasjonale og internasjonale klimamål.

ForUM mener at norske myndigheter må:

- Sette i gang tiltak i alle sektorer som sikrer 55 prosent kutt nasjonalt i klimagassene innen 2030.
- Utarbeide en utfasingsplan for olje og gass som innebærer stans i videre leting, og en plan for å skape minst [100 000 nye grønne arbeidsplasser](#) i bærekraftige næringer.
- Føre en overordnet transportpolitikk i tråd med mål for utslippskutt og ivaretagelse av naturhensyn.
- Ved all utbygging av fornybar energi må hensynet til menneskerettigheter og natur ivaretas og det stilles krav til at utbyggingen skjer der den vil ha minst mulig naturavtrykk og at beste praksis for avbøtende tiltak brukes.
- Elektrifisering av sokkelen kan kun unntaksvis benyttes som avbøtende tiltak for utslippskutt på kort sikt og må fullfinansieres av olje- og gasselskapene, og ivareta naturhensyn og menneskerettigheter
- Investeringer og satsninger for utslippskutt må prioriteres for sektorer og [teknologier](#)¹ vi skal ha med videre i vårt bærekraftige lavutslippssamfunn i og etter 2050.
- Norge må internasjonalt og nasjonalt arbeide for etterspørselsorienterte klimatiltak med forpliktelser om å kutte egne forbruksbaserte utslipp i tråd med Parisavtalen og IPCC sine anbefalinger.

---

¹ ForUMs posisjonsnotat om karbonfangst og lagring (CCS)

Strategisk mål fra ForUMs strategi 2021-2025:

Norske myndigheter har igangsatt ambisiøse og raske tiltak for rettferdig finansiering som vil gi høyere globale ambisjoner for utslippskutt og tilpasning, og bidra til å dekke tap og skade i Sør.

ForUM har klimarettferdighet som mål for sitt arbeid. Klimarettferdighet betyr at ingen grupper skal falle akterut i omstillingen til et bærekraftig samfunn. Fattige land og mellominntektsland skal sikres en omstilling som gjør at ingen lider nød. En slik omstilling innebærer at de som har mye – og som historisk sett har forurenset mest – må bidra med mest av både innsats og kapital til den bærekraftige omstillingen.

Norge har siden 1970-tallet tjent seg rikt på inntekten fra olje og gass. Produksjon og bruk har forårsaket store utslipp av klimagasser. Dette gir Norge et historisk ansvar for å bidra til en rettferdig, grønn omstilling, både innenlands og internasjonalt. Verden har få år på seg til å redusere klimagassutslippene. Det betyr at rike oljeproduserende land som Norge må bidra mer til både omstilling, tilpasning og dekning av tap og skade i de fattigste landene, og i de landene som trenger det mest. Samtidig må vi sikre at ingen grupper i Norge faller utenfor i den grønne omstillingen.

ForUM mener at norske myndigheter må:

- Igangsette ambisiøse og raske tiltak for en rettferdig klimafinansiering, som gir høyere globale ambisjoner for en grønn omstilling, inkludert utslippskutt, tilpasning og tap og skade i det globale Sør.
- Ta sin rettferdige andel av innsatsen for å oppnå målene i Parisavtalen, noe som vil kreve [rundt 65 milliarder kroner](#) årlig. En mer ambisiøs opptrappingsplan for klimafinansieringen vil være nødvendig.
- Sikre at internasjonal klimafinansiering er addisjonell hvor midlene kommer i tillegg til tradisjonell bistand. Finansiering til tilpasning og tap og skade må gis som rene gavebidrag for å ikke forverre eller skape nye gjeldskriser.
- Sikre at halvparten av klimafinansieringen går til tilpasning. Tilpasningsmidler må komme de aller mest sårbare og klimautsatte gruppene til gode og baseres på prinsippene om lokalt ledet tilpasning
- Sikre at kjønns- og likestillingsperspektivet er innlemmet i alle tematiske områder under konvensjonen, ikke bare som et tillegg, og gjenspeiles i arbeidet med blant annet landbruk og tap og skade.
- Bidra til bedre tilgang til kapital til investering i fornybar energi og energieffektivisering i alle land. Dette må komme i tillegg til den gavebaserte klimafinansieringen.

Strategisk nytt mål fra 2023:

Nytt mål: Mål og forpliktelser i FNs Klimakonvensjon, Parisavtalen og under COP sikres både i nasjonal og internasjonal forvaltning.

Norge deltar aktivt i klimaforhandlingene og liker å fremstille seg selv som et velmenende og progressivt land internasjonalt. Samtidig har Norge store interesser i å opprettholde norsk olje- og gassproduksjon, som svekker Norges innsats når det gjelder reduksjon og utfasing av olje- og gassproduksjonen. Dette undergraver Norges troverdighet og bidrag i klimaforhandlingene.

ForUM mener norske myndigheter må:

- Være en tydelig stemme for sivilsamfunnsorganisasjoners meningsfulle og trygge deltakelse i klimaforhandlingene generelt, og på klimatoppmøtene (COP) spesielt
- Arbeide for utfasing av olje og gass i tråd med 1.5-gradersmålet, globalt og nasjonalt. Sikre avtaler for raske og varige kutt i verdens klimagasser.
- Gå foran og ta til orde for utfasing av all fossil energi i klimaforhandlingene i UNFCCC. Ideen om utslippsreduksjoner basert på teknologier som karbonfangst og lagring ([CCS](#)) og [karbonfjerning \(CDR\)](#) må ikke føre til en forlengelse av fossilalderen, eller gå på bekostning av klimarettferdighet og klimatiltak som kutter utslipp raskere og sikrere på veien mot et grønt lavutslippssamfunn.
- Arbeide for at alle land melder inn og styrker sine nasjonale ambisjoner i forhold til Parisavtalen (National Determined Ambitions NDCer) og for at Norges neste NDC blir troverdig og god på hvordan Norge skal kutte i egne klimagassutslipp.
- Arbeide for å styrke rammeverket til de globale tilpasningsmålene, inkludert utvikling av kvantifiserbare mål slik at landene kan rapportere på sine forpliktelser.
- Arbeide for en velfungerende avtale for klimafinansiering som sikrer at det eksisterende globale 100 milliarder-målet oppfylles og at det etableres et nytt og høyere mål fremover i tid.
- Legge mer vekt på naturbaserte løsninger i forhandlingene, i tråd med [ForUMs vedtatte politikk på naturbaserte løsninger](#).
- Arbeide for at klima og natur sees sammenheng og at løsninger som ivaretar både klima og natur prioriteres, både nasjonalt og internasjonalt.
- Arbeide for at vedtak fattet under klimaforhandlingene blir fulgt opp og iverksatt.

- [ForUMs vedtatte politikk på naturbaserte løsninger](#)
- [ForUMs posisjonsnotat om karbonfangst og -lagring \(CCS\)](#)